

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Tompá Mihály-utca 10. sz.
Mondandó a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.
Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:
KOMÁROMY ISTVÁN.
Kiadó laptalajdonos:
ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.
A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitors térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Állattenyésztésünk érdekében.

Igy télviz idején, mikor a tej drágasága és a tejesarnok megakadásai észrevétetik minden családos emberrel az állattenyésztés hanyatló állapotát; ilyenkor nagyon aktuálissá válik a jövőről is gondolkodni. Ilyenkor lehet terveket kieszelni, a melyek a jövőben segíthetnének ezeken a bajokon.

Az embereknek ma még kis része volna hajlandó hus nélkül megélni, bár az ilyen életmód a betegségeknek jó nagy részét kiküszöbölné és az ember szellemét jó részben fölszabadítaná a testiség nyomasztó nyüge alól; de még igen sok önvizsgálatra, igen sok tévedésre, igen sok művelődésre van szükség, hogy a gondolkodni nem szerető emberiség magasabb czélok kedvéért lemondani kész legyen az iny és gyomor élvezeteinek jelentékeny hányadáról. Azért erre nem is igyekezünk senkit kapacitálni: csak úgy ér valamit, ha magától jön rá és mélyen átérzi. Ez tehát a messze jövőből átsűrődő hangok harmóniája, a melyet csak prófétai lelkeknek adatott hallani.

Ma még igen messze állunk attól, hogy az emberek valamit elfogadjanak azért,

mert szebb, nemesebb, emelkedettebb lelkületre segít; azért is hiába biztatják onnan felülről a jóllakottak a tömeget, hogy ha drága a hus, hát ne egyenek lust, ugyis egészségesebb a vegetáriánus életmód! Szép beszéd, de tessék onnan felülről példát adni reá és még akkor is egy jó ideig nevetni fognak a bolond urakon, a kiknek pecsenyére telnek és — salátát esznek.

A mai emberrel még nem így kell beszélni. A mai ember legelsősorban önző és mindennek a hasznát keresi. A haszonnal lehet a mai embert valamire esalogtatni.

Igy kell tenni az állattenyésztéssel is. Mutassuk meg a kis embereknek, hogy milyen hasznos foglalkozás ez és miképen lehet hasznosabban üzni, akkor azután a saját hasznuk rá fogja őket vezetni arra, hogy ne poesékolják el állatállományukat, hanem igyekezzenek azt fejleszteni a saját zsebük érdekében.

Hogy az állattenyésztés milyen jól jövedelmező üzlet minden ágában, azt a mai drágaság mellett fölszemes magyarázgatni; azt megérti az is, a ki irni olvasni soha sem tanult és a keze ujjain számítja ki a garasokat.

De vannak ám bizonyos fortélyok, a melyekhez csak a tanult ember ért és ezekkel lehet a jövedelmet fokozni, a nélkül, hogy másnak a legkisebb kárt okoznánk; mert az ilyen hasznót, a mi a más károsodásával jár, a tisztességes magyar ember gyomra — hála Istennek — még be nem veszi és azt tartja, hogy a pénznek szaga is van: „ebül gyült jószágnak ebül kell elveszni!” nem lehet csaláson Isten áldása! Ne is csalásra tanítsuk, hanem arra, hogy kell a csalót kijátszani; hogy kell okos tudással a vagyont megsaporítani!

Itt most különösen a szarvasmarhák téli eltartására terjeszkedünk ki és megfontoljuk az idevonatkozó jó tanácsokat.

Azt szokták mondani, hogy a kinek csak annyi takarmánya van, a mennyivel az állatait tavaszig épen csak életben tarthatja, az ne tartsa meg az állatokat, hanem adjon tul rajtuk most a tél elején, mert tavaszig mindenesetre ráfizet az állatok tartására.

Csakhogy ennek a jó tanácsnak aztán veszedelmes következményei vannak. Ilyenkor sokan eladják a marháikat, azoknak az ára épen ezért csökken és bejönnek a külföldi kereskedők, a kik ol-

TÁRCZA.

A köztársaság.

Irta: TRAUM PÉTER.

Mindjárt az elején, hangulatkeltés czéljából kell kijelentem, hogy nem értekezést akarok írni, hanem történetet. Mert tudom, ha valaki elolvassa ezt a tárczacíműt, könnyen beleesik abba a tévhitbe, hogy itt tudományos fejtegetésekről lesz szó. És bevezetőnek én éppen azt akarom mondani, hogy nem úgy lesz. Annyira nem, hogy mindjárt be is bizonyítom.

Nemrég az n-i vendégszerető év. lelkész házánál estély volt. Megmondom egészen a köteles történelmi hűséggel és nyíltsággal, hogy a lelkész kedves és szeretetreméltó neje révünepélyét tartotta és ez az alkalom számos tisztelt és barátot hozott össze.

Az estély folyamán alakult meg a: „Köztársaság” egy sarokban. Talán mint köztársaság ez a világnak legkisebb köztársasága, mely valaha csak létezett. És idejét tekintve, talán ez a legújabb, mely létesült.

Ez a kicsiny köztársaság mindössze négy tagból áll. Két nő és két férfi. Ez az egész. Létének alapja általános emberi igazságok. Fönmaradásának titka azon szálak, melyek olyan

sokszor törnek elő szinte érthetetlenül az ember szívéből és valóságos világokat — most pl. köztársaságot — alkotnak.

Az történet ugyanis a nevezett estély folyamán a vacsoránál, hogy az említett két nő, helyesebben szólva, két bájos Ilonka és a két férfi egy asztalhoz kerültek. Csak ők négyen. A többiek külön hosszú asztalnál foglaltak helyet.

Persze a gondolat kéznéltekvő, hogy talán ez a véletlen együvékerülés adta meg a köztársasági eszmét. Az asztal maga köré csoportosított négy embert és meg volt az eszme! Pedig nem úgy van!

Hisz' szégyen volna és leverő, ha a vak véletlent, vagy egy buta asztalt tennék egy nagy-szerű szervezet alapjává!

E helyett inkább azt kell mondani, hogy a köztársaság négy szívből pattant ki. A szív erejével, varázsával és hatalmával. Olyanféleképen történt ez, mint mikor négy mag egy szárba hajt és alkatelemeit egy gyönyörű szép virágban egyesíti.

És lám, örülök rajta, hogy ez az utóbbi hasonlat eszembe jutott. Szinte segít a továbbiak megértéséhez. Mert az ember szíve, érzelmei olyanok, mint a magvak. Ezek is látszatra közömbösök, élettelenek a nyílás és kifakadás iránt. . . . Csak mikor a megfelelő természetes behatás alá kerülnek, akkor mintegy ingert nyernek és ettől kifeszlenek és nemes tartalmuk szép-

sége mint valami szép kép kerül el a térben és időben.

Bizony, ilyenek az ember érzelmei is! Ezek az ember testébe, mint valami termőföldbe szórt magvak. Ott fészkelnek látszatra szintén élettelenül és közömbösen. Biztos, hogy mint valami csirába, beléjük van helyezve kis kiadásban az egész ember. Zsonganak, rajzanak benne. S a mi a fő és legkülönösebb, vakok is ők. Vakok, de nagyon! Mikor azután a megfelelő behatások alá kerülnek: akkor ez érzelmek kezdenek indulni, mint a vér. Kérgüket lehányják és kezdenek nyilni. A hályog leesik és kezdenek látni! És ilyenkor (ki ne tudná ezt!) igen ilyenkor nagy dolgok történnek az emberrel. Kezdi érezni, hogy benne mennyi a hatalom, szépség és erő. Érti, hogy érzelmei bizonyos rendeltetés felé terelik; hogy benne bizserog egy egész világ; érti, hogy ezen megfelelő behatás alatt érzelmei odaterelik, szeméit odafordítja, hol az élet czélja kezdődik. A vége pedig az egésznek az, hogy az így kifejlődött nemes érzelmi világ egy boldog hangulatot teremt, mely hangulat olyan az emberen, mint az illat és kellem és báj a virágon, mely a — magból keletkezett . . .

És most megmagyarázok mindent. Az egyik Ilonka, hogy melyik, az nem lényeges — szép szeméivel ránézett a köztársaság egyik férfi tagjára, a ki önálló, mélyen érző fiatal ember. Ilonka a tekintetével nem akart semmit, de

csón külföldre viszik az állatokat. Így megfogyatkozik a magyar szarvasmarha-állomány és tavasszal ismét drága pénzen kell igavonó marhát vásárolni. E szerint nem nyertünk avval semmit, ha ősszel el is adtuk az állatokat, sőt a drágaságot fokozzuk avval, hogy segítünk az állatok számát apasztani az országban.

A másik rész azért azt tanácsolja, hogy mindenképen teletessük ki az állatokat, ha csak úgy is, hogy épen életben maradjanak, mert így tavasszal lesz igavonó marhánk.

Az a kérdés: melyiknek van igaza? Melyik tanács lesz a jobb, a helyesebb? Melyikből lesz több haszna a kisgazdának?

A kisgazdára nézve a maga szempontjából majdnem mindegy volna: eladja-e télre állatait, ha nem tudja azokat táplálni! Vagy pedig megtartja-e azokat tavaszig, úgy hogy épen életben maradjanak? Mert körülbelül bizonyos, hogy így is — úgy is ráfizet az állatokra.

Az ország érdeke azt kíváná, hogy inkább tartsa meg tavaszig a szarvasmarhát, hogy az ország állománya ne pusztuljon. Jelenleg mintegy 6 millió szarvasmarha van hazánkban, de ha nem vigyázunk a gyarapításukra, akkor ez is fogyni fog és még nagyobb lesz a hus, tej stb. drágaság.

Volna azonban még egy harmadik mód, a mely szerint a marhák létszáma sem fogyna és a kisgazda sem veszítene a teletetésen. Ez a mód az, hogy a kisgazda ne úgy telettesse ki rideg jószágját, hogy épen csak éljen, hanem úgy, hogy sulyban gyarapodjanak. Így a sulygyarapodás, meg a képződő trágya nyeresége volna a gazdának.

Hozzáértő szakemberek véleménye szerint a szükösen tartott egy pár tinó naponként eltogyaszt 20 kgr. széna értékének megfelelő takarmányt, vagyis a téli hónapok alatt összesen 30 métermázsát. Ennek az értéke 180 korona. Miután így a pár állat testi sulya tavaszig nem gyarapodik, tehát az egyedüli nyereség volna a trágya, a mit ha 90 korona értékre becsülünk, még így is 90 korona tiszta vesztesége van a gazdának az egy pár szükösen kitelelt állaton.

azért úgy látszik, napsütésként hatott, mert e tekintetből indult meg a férfiben a világ. Hogy miért épen e tekintetből, az rejtély! Hisz' lehet, hogy a természetben is meg van minden magának a saját sugára, de hogy melyiktől és ha valamelyiktől, miért épen ettől indul virágzásnak, ki tudná azt megmondani!

Szóval megvolt tény. És pedig annyira meg volt, hogy mikor az egyik fölköszöntő, melyben a házi asszonyt éltette valaki, elhangzott, akkor a köztársasági asztal említett férfi tagja föláll és szólásra emelkedik. Csendben és figyelemközt kezd:

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Ha azok az érzelmek, miket a jelen pillanatban érzek, szavakat ölthetnének, belőlük a világ legszebb költeménye válnék . . .

— Ez leverő, tört ki önkénytelenül a közbeszólás egy ügyvéd ajkairól.

— Ez mese, vélte valami költői hangulatu ur.

— Ez ábrándkép, toldotta meg a közbeszólást egy boldog vőlegény.

A szónok pedig folytatta:

— Nehéz dolog, mikor egy simogató, meleg sugáru szem kedves tekintete életre kelti az emberben a szunyadó érzelmeket, hogy akkor nem szabad az érzelmeknek szóban, rajongásban kifejezést adni. . . .

— Halljuk, halljuk, szólt a társaság.

— Különb, végzé beszédét a szónok, az

Hogy áll a dolog, ha jól tápláljuk a rideg marhát télen is? Akkor 36 kgr. széna érték föletetése mellett naponként hizik mindegyik állat 1 kilogrammot, tehát a téli 150 nap alatt 150 kilogrammal gyarapodik; egy pár állat 300 kilogrammal, a mi a mai árak szerint megfelel 270 koronának. Ezenfelül a takarmány árának 324 koronának több mint felét megtéríti a pár állat a trágyája értékével, mert a jól táplált állat trágyája is többet ér, mint a szükösen tartott állaté. Ilyen módon egy pár hizlalt állaton nyerünk 400 koronát, vagyis egy darabon mintegy 200 koronát.

Mi következik ebből? Az, hogy kétségtelenül gazdaságosabb az állatot úgy teletetni, hogy hizze, mint úgy, hogy csak megéljen és még kölesön-pénzen vett takarmánnyal is érdemesebb a szarvasmarhát így kiteleltetni, mint ősszel elkötyavetyélni.

De hát az állatállomány megtartása és gyarapítása fontos állami érdek lévén, azt hisszük, hogy az állam nálunk is segítségére lesz a kisgazdának azáltal, hogy takarmányra olcsó kölesönnel látja el őket és a takarmányt kedvezményesen szállítja, mint azt más országokban is megteszik.

Ilyen módon, ha föltesszük, hogy a 6 millióból 3 millió szarvasmarha a kisgazdáké, akkor egy télen 4 és fél millió métermázsával gyarapodik Magyarországon a marhahus mennyisége; ez pedig jelentékenyen enyhítené a mostani nehéz viszonyokat.

Látjuk ebből, hogy jóakarattal, számítással és egy kis utánjárással igen sokat lendíthetünk hanyatló állattenyésztésünkön.

—x—

Széljegyzetek.

(Van-e az életben logika?*)

A logika már sok embernél okozott koponyatörést. És pedig azért, mert az ember az ő értelmi erőlködéseivel oda áll, a hol a lét rejtélyei huzódnak és szeretné fölfeszegetni a lét megértésének teljes titkát.

Nem hibáztatandó dolog ez korántsem. Nem is a szarkazmus epéjét akarom e törekvésekre

*) A széljegyzetek számára beküldött kérdés. Szerk.

ember belenéz egy örvénybe. Az örvény elé t betűt teszünk s lesz belőle törvény. A szerelem az örvény s hogy szeressünk, az törvény.

Mondani se kell, hogy ezt a fölszóllalást nem értették az emberek. Honnan jött és mi a célja, volt a kérdés? Persze, a köztársaság tagjai nagyon is tisztában voltak mindennel. Ott tudták, hogy az Ilonkának szólt. De azért ez titok maradt s jogosultságát azzal az érveléssel magyarázták, hogy hát a köztársaság független szervezet. Annak lehetnek belügyei, melyekről a társaság tagjai nyíltan is tárgyalhatnak anélkül, hogy a külvilág avatatlan kíváncsiságát fölvilágosítással ki kellene elégíteni.

Kérem, ez a toaszt lett a köztársaság alapításának alapja. Egy meleg, érdeklődő érdeklődő teremtett az asztal négy tagjai közt. Ez az érdeklődő köztársasági üdv gyanánt későbbi fejleményeknek mintegy koronáját alkotta az, hogy néhány hét múlva szájról-szájra járt az örömhír: Ilonka és . . . jegyesek.

Mikor az elején említett testély tagjai e hirt vették: meg volt adva a köztársaság alapításának ténye és a megcsodálkozott köszöntő magyarázata. És nem kifogásolta senki, hogy ebből a négy tagu köztársaságból fejlődtek a szálak abba a legszentebb köztársaságba: a melynek nemes érzéssel, szerető megértéssel: család a neve . . .

Megtörtént dolog az egész!

ráönteni. Csak egyszerűen konstátalom a tény, hogy mikor a logika az ő rettenetesen bonczoló munkájával végig bandukol a világnak létkörén, akkor igen sokszor megesik az a paradoxon, hogy a logika önmagának válik rejtélyévé és savanyitva kérdi önmagától: hát van-e az életben logika?

Más szóval a logika önmagának logikájává válik és szembe kerülve egymással úgy néznek, mint mikor az oroszán a tükörbe néz és neki szalad saját magának, vagy pardon, a semminek.

Az én nézetem az, hogyha bárkinek, de a logikának nem szabad ezt a kérdést föltenni, hogy van-e az életben logika? Ott, a hol elvonatkoztatunk a logikától, más szóval, a hol a logika hatékonyságát, következetes erejét föltűgesszük: az ez által támadt zavarban e kérdés még megállja a helyét. De a hol a gondolkodó ész a logikának, tehát bizonyos nagymértékben a kötelező megértésnek vezértonálával dolgozik: ott a tagadásban és létben; az anyagban és szellemben; a valamiben és még a semmiben is meg kell állapítani és el kell fogadni a logikát.

A logika ugyanis semmi egyéb, mint az értelmes észnek a létező világ fölé vergődött hatalmas gépezete, mely ily módon mindent okfejtésbe vesz, mindent kikezd, mindent mozgat, mindent teszeget és szálain még a lehulló levelet is tartja. Egyéb szóval: a logika az észnek törvénye, a működésében szemlélt ész, mely működésben benn van a világ úgyis, mint létezés, úgyis mint szerves egész, úgyis, mint egy följogott valóság.

Következésképp, ha ez a logika, mint a világ fölé kiterjeszkedő hatalmas látás, ezt a világot lényegébe olvasztja, akkor ő, mint értelmi erejénél fogva rendeltetésszerűen lett világ úr, e világban nem láthat logikátlanságot, mert ez az anyag, mint értelmetlenség felé való vergődést jelent.

Igen! Az anyagi világ, mint anyag logikátlan. S minél jobban közeledik valamilyen működés, értelmi működés az anyaghoz, vagyis minél anyagiasabb valamely működés, annál közelebb esik a logikátlanság felé. Ilyen értelemben lehet kérdezni, hogy a világban, mint anyagban van-e logika? Felelni is lehet e kérdésre olyformán, hogy a világban nincs logika!! Mert újra mondom, az anyag logikátlan. De azért, hogy az anyag logikátlan, ebből még nem következik, hogy működésében, kötelező törvényeiben *nincs logika*.

Mert az tény, hogy a fában nincs logika; az életnek anyagi tárgyaiban nincs logika. Nincs a virágban, a levélben és a csillagok járásában. Léven ezeknek mindegy, hogy legyenek; hogy Guszonán legyenek-e, vagy San-Remóban; hogy a világűrben keringjenek-e, vagy megsemmisüljenek. A Siriusnak mindegy, hogy ezer meg millió kilométernyire legyen tőlünk. Azt sem bánna, ha palacsintává lapítaná a földet. Miért? Mert csakugyan nincs benne logika, nincs az értelmi betartás szükségességének érzete benne. De azért, mikor törvényeket követ és eszközül szolgál egy mérhetetlenül nagyszerű tervszerűség törvényeinek szemléltetéséhez, akkor látni kell, hogy bár mindez magában véve logikátlan, de logikátlanul is egy mesteri logikát szolgál.

Azért visszatérve az elejéhez, föltétlenül azt kell mondani, hogy az életben van logika. Mindenben van. Ez az észnek diadala, ha ezt belátni képes. És mihelyt valahol hajlandó kísértésbe vonni a logikát; mihelyt az életre rá fogná, hogy nincs logika benne, ezzel, mint értelmes lény nem a logikát tagadná és rontaná meg, hanem arról adna bizonyosságot, hogy nincs meg a szükséges magas foku belátás ahhoz, hogy logikát lásson!

Elismerem szívesen, hogy e részben vannak nehézségek. Az embernek lehetnek csalódásai, kételkedései és részrehajlóvá válik egyéni föltűgésének szentesítéséhez tagadóvá lenni! De azért az észnek lényege a logika és működésének lényegi, önmagához egyedül létező szükségessége, hogy mindenben logikát lásson. Ez a látásteszi a haladást, a lét és élet ismeretét és ez fejleszti az ész méltóságát. Ez a nagytekintetű látás emelgeti az embert oda és ahhoz, aki az életnek Ura és akinek azért lehetnek és vannak olyan nagyszerű tekintései, mert ő a legfőbb Logos: az Isten.

Hirdetmény.

6003. tan. sz. — A városi tanács mint I. sz. fokú iparhatóság mellett az 1912. évre vonatkozólag működési jogosultsággal bíró 20. iparhatósági megbízott választásának határnapjául 1911. évi deczember hó 14-ik napjának d. e. 9. órája a városháza tanácstermébe kitűztetik.

Miről városunk iparos és kereskedő lakosai oly figyelmeztetés mellett értesítettek, hogy választók és választhatók csak azok, kik az e célra külön összeállított névjegyzékben felvették, s legalább 21. korona III. oszt. kereseti adót fizetnek, hogy a választás szavazati lapok útján titkosan történik s esti 6. óráig tart, s hogy a névjegyzék Percz Samu kiküldött választási elnöknel a választás napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Rimaszombat, 1911. évi november hó 24. én.

Dr. Kovács, polgármester.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Bornemiszta László főispán hivatalos ügyekben az elmúlt héten Budapesten időzött.

Lukács Géza alispán Wuffka Ernő műszaki tanácsos kíséretében, mint a közleg. bizottság kiküldöttei, mult hó 27, 28. és 29. én a megye területén végigvonuló állami utakat utazták be abból a célból, hogy az arra kihordott fedanyagot megvizsgálják és átvegyék.

Samarjay János ref. egyházi főgondnok nevével pár hétre Budapestre utazott.

Itj. Baksay József marosludasi kir. járásbíró betegségéből felépülvén, az itteni szülei háztól visszatért állomáshelyére.

Ünnepelt lelkész. Terray Gyula rozsnói ág. ev. főesperes lelkész, udvari tanácsost főesperesi negyedszázados jubileuma alkalmából mult szombaton nov. 25. én meleg és lelkes ünneplésben részesítették Rozsnón. Az ág. ev. polgári leányiskola ünnepi színjáték keretében tejezte ki tiszteletét, szeretetét és nagyrabecsülését az érdemes jubiléus személye iránt, ki ugy mint pap, ugy is mint a társadalom egyik jeles tagja sikereiben gazdag multra tekinthet vissza.

Ezüst lakodalom. Szép családi körben ünnepelték Szentmiklóssy Kálmán feledi földbirtokos és neje: Sebők Anna 25 éves házassági évfordulójukat f. hó 29. én Feleden. A családi ünnepélyen részt vettek: a Fáy, Putnoky és Seifert családok is és a feledi intelligencia; közöttük báró Hámos Antal cs. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő. A közkedvelt családot számos őszinte gratulációval halmozták el.

Fényes esküvő. Mult hó 29. én szerdán tartotta esküvőjét runyai Söldos Bertalan tornaljai járási szolgabíró Liczében Hisnyai Heintzmann Ellyvel. Tanuk voltak a menyasszony részéről: Hevessy Bertalan földbirtokos, a vőlegény részéről pedig Söldos Árpád földbirtokos. A vőlegény rokonsága szüleinek otrokocsi lakásán gyűlt egybe, s hosszú kocsisorban ment Liczére, hol már szép számu vendégsereg volt együtt. Az esküvő a rossz időre való tekintettel a háznál virágokkal szépen feldíszített teremben tartatott, majd estebédhez űlt a násznép, amelynél sok szép felköszöntő hangzott el ugy az új párra, mint az örömszülőkre. A társaság vig kedélyben, zene és táncz mellett sokáig volt együtt s csak a hajnali órákban oszlott szét.

Eljegyzés. Dr. Rárossy Gyula banki ügyész és neje: Benkovich Vilma szép és kedves leányát: Arankát tegnap jegyezte el Osváth Dániel rimaszombati járási főszolgabíró és neje Gothard Erzsébet fia: dr. Osváth Gyula sárospataki képzett fiatal jogtanár. Az örvendetes esemény alkalmából sokan gratuláltak az örömszülőeknek és az ifju jegyes párnak.

Birói vizsga. Itj. Madarassy Gyula, törvényszékünk képzett és buzgó jegyzője, fiatal-

ságunk egyik rokonszenves és közkedvelt tagja, a birói vizsgát mult hó 27. én a budapesti birói vizsgáló bizottság előtt díszreteres sikerrel letette.

Uj bölcsészettudor. Itj. Szabó József nemzeti muzeumi segédor, Szabó József helybeli mészáros szorgalmas fia a vizsgák sikeres letétele után bölcsészettudori oklevelet nyert és tegnap szombaton avatták föl az uj doktort.

Kinevezés. Zsugán Gusztáv p. ü. számtanácsos, számvevőségi főnök elhalálkozásával megüresedett állásra a pénzügyminister Bajnik Endre kassai p. ü. számtanácsost kinevezte és egyidejűleg ideiglenes megbízatással Novák Béla gyulai p. ü. számvizsgálót, mint kisegítő tisztviselőt, a helybeli számvevőséghez kirendelte.

Áthelyezés. Kálmán Lajos battonyai és itj. Habány József itteni kir. adótisztet a pénzügyminister saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

Esküvő. A nagyrozei keresk. iskola volt jeles igazgatójának: Perjessy Lászlónak képzett fia: itj. Perjessy László nagybecskereki törvényszéki jegyző nov. 20. ikán tartotta egybekelését Kiss May-val.

Névmagyarosítás. A belügyminister megengedte, hogy kiskoru Blau Zoltán és Aladár rimaszombati lakosok családi nevüket „Bartha”-ra változtassák.

Uj doktor. A városunkbeli származásu Kiss Lajos — mint értesülünk — az orvostudományi szigorlatokat sikerrel letette és doktorrá avattatott. A fiatal orvos hátralevő gyakorlati évét a katonaságnál fogja töltetni.

Halálozások. Kocourek Ferencz a volt kassai kerületi állategészségügyi felügyelő, ki nyugalomba vonulása előtt városunkban is több ízben megfordult hivatalos útjában, nov. 25. én 71 éves korában Oroszváron meghalt. Az elhunyt a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa és kir. tanácsos volt s halála őszinte részvétet keltett.

Zajacz János volt putnoki állomásfőnök, kinek nyugdíjba helyezése iránt saját kérelmére az eljárás folyamatban volt s utóbbi időben a miskolci üzletvezetőséghez rendeltetett be hivatalos szolgálatra — november 28. án 46 éves korában meghalt Putnokon. Özvegye és három árvája siratja. Temetése 30. ikán nagy részvét mellett ment végbe.

Dr. Hajdu Miksa putnoki vasuti és munkásbiztosító pénztári orvost súlyos csapás érte, amennyiben felesége, 46 éves korában m. hó 30. án elhunyt. A széles körökben kedvelt urnő kiment a vásártérre szokásos bevásárlás céljából, ekközben rosszul lett és szívhüdes következtében csakhamar meghalt. Temetése — mely f. hó 1. én ment végbe — Putnokon nagy és őszinte részvétet keltett.

Sajógömör uj lelkészt kap. Nov. 24. én volt a sajógömöri ág. h. ev. egyház lelkészjelölő közgyűlése Szentiványi Árpád egyházker. felügyelő és Terray Gyula főesperes elnöklete alatt. A négy jelölt a következő: 1. Kármán István esp. főjegyző nandrási lelkész. 2. Palkovics Pál alsósziklasi lelkész. 3. Vályi Gusztáv budapesti segédlelkész. 4. Kláár Gyula losonci segédlelkész. Ugy hírlik, hogy legtöbb kilátása van Palkovics Pál alsósziklasi lelkésznek, aki főgimnáziumunknak egykori jeles növendéke volt.

Főolvasás vetített képekkel. A jövő szerdán, decz. 6. án délután 5. órakor érdekes telolvasás lesz a helybeli főgimnázium tornacsarnokában Khináról vetített képek kíséretében. Szünet közben Stech Géza, Kracs Dezső, Wuffka János és Pogány István tanulók kvarttetet fognak előadni.

Választmányi ülés. A polgári Olvasókör választmányát tegnap — szombat — estére ülésre hívták össze: Varga Lajos és Soós Gyula alelnökök. Az ülés tárgyát többféle lemondás, elszámolás, előterjesztés és jelentés képezte.

Mezey Kálmán szintársulata befejezte e héten változó szerencsével folyt eperjesi működését s pénteken „Ártatlan Zsuzska” előadásával sátoraljajhelyi szezonját kezdte meg.

Rozsnó uj erdőmestere. Rozsnói város képviselőtestülete m. hó 22. én tartott közgyűlésén három pályázó közül Kun István munkási erdőtisztet választotta meg a városi erdőmesteri állásra. A megválasztott erdőmester Munkács város szolgálatában 23. évet töltött el.

A Sárospataki Széchenyi-Szövetség estélye. Már ismertettük lapunk hasábjain a Sárospataki Széchenyi-Szövetség céljait, most pedig már közreadhatjuk a Szövetség rimaszombati előadásának műsorát. A Széchenyi-Szövetség itteni előadását a vármegye alispánjának nemes áldozatkészsége folytán a vármegye-háza nagytermében deczember hó 17. én vasárnap d. u. 5. órakor fogja megtartani a következő műsorral: 1. Elnöki megnyitó. Tartja dr. Szabó Sándor egyetemi magántanár, jogakadémiai tanár, a Sárospataki Széchenyi Szövetség tanárelnöke. 2. Dalok. Előadja: Novák Dezső joghallgató, harmóniumon kíséri Bálint Zoltán joghallgató. 3. A nők parlamenti választói joga. Irta és telolvassa dr. Osváth Gyula jogakadémiai tanár. 4. Részlet Petőfi Sándor „Salgó”-jából. Előadja: P. Nagy Pál joghallgató. 5. Quarrett. (Csokonai dalok.) Előadják: Szalontay Ferencz és Szabó Ferencz hittanhallgatók, Novák Dezső és Bálint Zoltán joghallgatók, harmoniumon kíséri H. Bathó János főgimnáziumi tanár. 6. Vig monológ. Előadja Smál József vármegyei közigazgatási gyakornok, a Sárospataki Széchenyi-Szövetség volt tagja. 7. Bihari kesergő hegedűn előadják H. Bathó János és Dr. Végh János főgimnáziumi tanárok, Bálint Zoltán joghallgató, Bathó Lencsike, Bathó Zoltán, Béla, Jancsi és Csontos Géza gimnáziumi tanulók. 8. A bolond. Irta: Lampérth Géza. Szavalja Novák Dezső joghallgató. 9. Bathó-nóták. Előadja: Szalontay Ferencz hittanhallgató, Bálint Zoltán joghallgató harmoniumkíséretével. Az előadás pont 5. órakor kezdődik. Belépti díj jótékony célra 1 korona. Főgimnáziumi tanulók belépti díjat nem fizetnek, azonban csak állóhelyre jogosultak. Az előadásra, mely a licealis előadások terén városunkban még ugyszólván úttörő és amelynek műsora nemesak tanulságos, hanem élvezetes is, már most telhívjuk olvasóink figyelmét. Támogatást — még pedig tulajdonképen csak erkölcsi támogatást, mert az egy korona belépti díj inkább csak a csöcselék látogatásának korlátolását célozza — érdemel továbbá az a táradtságot és anyagi költséget nem ismerő áldozatkészség, hogy a Szövetség ilyen távoli várost is felkeres, hogy eme licealis előadás keretében bemutatkozzék.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága november 26. ikán id. Rábely Miklós elnöklésével rendkívüli ülést tartott, melyen tudomásul vették Szűts László számtiszt lemondását, elhatározták a pályázat sürgős kiírását, s az állás betöltését. Kiküldtek munkaadó és alkalmazott igazgatósági tagok közül egyenlő arányban bizottságot, mely a jelölés megejtésére lesz hivatva. Az igazgatóság és felügyelőség tudomásul vette a felsőbb hatóságnak a legutóbbi választásokra vonatkozó jóváhagyó rendeletét.

Szülésznők vizsgája. A vármegyei közkörházzal kapcsolatos alsófoku bábaiskolában nov. 29. én tartották meg a két hónapos kurzust befejező vizsgát, amelyen dr. Löcherer Tamás előadón kívül dr. Okolicsányi János Nógrád m., dr. Kovács Endre Hontmegye és dr. Meskó Miklós Gömörmegye tiszti főorvosa jelent meg. A vizsgán 19 növendék nyert illetékes közszegében való működésre szülésznői képesítő oklevelet. Deczember 1. én kezdetét vette a tónyelvű két hónapos tanfolyam.

A helybeli korcsolyázó egyesület, bár az ez időszerinti lueskos, csatagos idő nem teszi aktuálissá, mégis a közeli jobb jövő reményében és az alapszabályokhoz híven életjelt ad magáról. A letolyt héten dr. Wallentinyi Dezső elnöklésével a pénzügyi bizottság tartotta meg tanácskozását, a számadások felülvizsgálását, a költségelőirányzat megbeszélését. A számadásokat a bizottság teljesen rendben találta s eljárásáról jegyzőkönyvet vett fel; jelentését ma: vasárnap d. e. 11. kor a főgimnázium tanácstermében megtartandó választmányi ülésen fogja előterjeszteni. A választmány aztán jelentést és javaslatokat terjeszt a közgyűlés elé, mely szintén ma vasárnap — határozatképtelenség esetén pedig jövő vasárnap fog megtartatni, mikor is tekintet nélkül a megjelenők számára a közgyűlés határozatképes lesz. Ugy halljuk, hogy az alapszabályok módosítása s egyéb reformtervek is tárgyát képezik a választmány és a közgyűlés tanácskozásának. Felhívjuk a sport iránt érdeklődők figyelmét a gyűlésre.

Iskola avatás. A rimaráhói ág. h. ev. iskola, mely körülbelül 8000. kor. költséggel csaknem teljesen újból épült, t. évi november hó 26-án lett magasztos rendeltetésének ünnepélyesen átadva. E nap valóságos örömmünnepe volt nem csak az egyháznak, hanem a községnek, sőt mind azon vendégeknek, akik nem sajnálták a fáradságot, hogy az ünnepélyen részt vegyenek s az örülőkkel örvendezzenek. — Az ünnepségek sorozata az Ur házában kezdődött alkalmi Iszantisztelettel, hol a lelkész az új iskola feladatát ismertette, mely szerint az csak akkor teleg igazán magasztos rendeltetésének, ha megtanítja az ifjúságot először Istent imádni, másodsor embertársainkat tisztelni, becsülni és harmadsor a hazát szeretni. Istentisztelet végeztével az egész gyülekezet az új iskolaépület udvarára vonult át, hol a gyülekezet éneke után a lelkész rövid beszéddel felavatta az új iskolaépületet s a kulcsokat ünnepélyesen átadta az iskola tanítójának. Az így felavatott iskola tantermében este műkedvelői előadás volt, mely a következő műsor mellett folyt le: 1. Hymnus, énekeltek az összes növendékek. 2. „Javulás” szimfonia Sasseky Istvántól, előadták értelmesen, okosan, nagy hatással az iskola IV.—VI. osztályu növendékei. 3. Az „Eltörött a hegedűm” és „Kicsi fülemile dalol” kezdetű énekeket énekeltek a növendékek öszhangzatos kettős szólamban. 4. „Férjvadász” cz. monológ, igen sikerült temperamentumos előadásával igen sok tapsot aratott Zimann Ilona urhölgy községi ovónő. 5. Ismét a növendékek éneklése következett: „Te vagy a legény Tyukodi pajtás” és „Bécs várában ur a német” cz. kurucz dal lelkes éneklésével lelkesítették a tantermet zsufolásig betöltő közönséget. 6. Breuer János, az iskola törekvő tanítója, kinek a szerepek fáradságos betanítása s az előadás rendezése körül a legnagyobb érdemei vannak, még saját fellépésével is emelte az előadás sikerét az „Inggomb” cz. monológ igen sikerült előadásával. 7. Még a „Szózat”-ot énekelte el az ifjúság, s végül az „Órangyal” cz. előkép bemutatásával lett betegezve a minden tekintetben sikerült előadás, mely nemcsak erkölcsi sikerrel járt, hanem anyagilag is siker koronázta a rendezőség fáradozását, a mennyiben a jótékony célra 13150 kor. folyt be az iskolaépítés költségeinek fedezésére. Ugyancsak itt említjük meg, hogy a rimaráhói ág. h. ev. iskola építéséhez kegyes adományokkal a következők járultak: 1. a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság 200 kor. készpénz és 50 q méz, 2. rimakokovai Knöpfler Károly gyártulajdonos az összes táblatüveg szükséglet 108 kor. 50 fill. értékben és Vieszt Rudolf egyházközségi felügyelő 50 kor. szives adományozásával. Fogadják a kulturális törekvéseket szívükön viselő kegyes adakozók ez uton is az egyházi előjáróság hálás köszönetét. — Az előadásra pedig felülfizettek: Vieszt Rudolf felügyelő 5 k., özv. Ruthényi Béláné 10 k., Székely Erzsébet 4 k. 20 fill., Dessewffy Gizella 3 k. 40 fill., Okolicsányi Gusztáv 5 k. 20 fill., Krmann Lajos és neje 2 k., Köhn László 5 k., ifj. Bordás Pál 4 k., N. N. 1 k. 20 fill., Zemann Mihály, Szurovy László, ifj. Botto András és neje, Kvasz Andrásné, özv. Kvasz Jánosné, Kvasz György és neje, Labancz János, Viecho József, Králik Pál, Dicker Márton, Marák Juli 50—50 fillért. A kegyes jöltevők ezért is fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

Hivatalos vizsgálat. A helybeli kerületi munkásbiztosító pénztárnál mult hó 28-ikán hivatalos kiküldetésben megjelent Müller József az Országos Betegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár titkára s a jelenleg helyiséggel egy telken levő ház vétele ügyében szerezte be az adatokat.

A rimaszombati egyesült prot. főgimn. 1911. december 16-iki ifjúsági hangversenyének műsora a következő: 1. Weber K. Czigánykar. Előadja az ifj. énekkar. — 2. Donizetti: Aria „A szt. domingói örült” cz. operából. Hegedűn előadja: Pogány I. VII. o. t., zongorán kíséri: Hruska Z. V. o. t. — 3. Liszt Ferencz. Irta és felolvassa: Pásztori Gyula főgimn. tanár. — 4. Vörösmarthy M. „Liszt Ferenczhez.” Előadja: Veress B. VIII. o. t. — 5. Flotow: Egyveleg a „Mártha” cz. operából. Előadják: Pogány I. VII. o. t. (I. heg.), Stech G. VIII. o. t. (II. heg.), Krcs D. VII. o. t. (Brácsa), Wufka I. VII. o. t. (Cello). — 6. W. A. Mozart: „Cosi fan Tutte”

op. nyitánya. Zongorán előadják: Braun T. VI. o. t. és Krcs Dezső VII. o. t. — 7. Allaga G. Magyar népdalok. Előadja az ifj. énekkar. 8. Deréki A. Ripacs ur keservei. Előadja: Wufka I. VII. o. t. — 9. Hubay I. Berceuse. Hegedűn előadja: Geduly A. VIII. o. t., zongorán kíséri: Nyomárkay I. VIII. o. t. — 10. Ifj. zenekari játék. Induló.

A vízvezetési munkálatoknak e héten nem igen kedvezett az időjárás, de azért a munka nem szünetelt s e héten leginkább az ut átjáróknál és a keresztelődéseknél készültek az összeköttetések. Örömmel hallottuk, hogy a miniszterium hozzájárult ahhoz, hogy a vízvezeték csőhálózata kivezetessék a méntelepre. A városon kívül s a forrástól befelé serényen halad a munka s ha kedvező lesz az időjárás, néhány hét alatt a csővezeték készen lesz.

Sulyos baleset. A bakostöréki múmalom tulajdonosát Nagy Pált m. hó 29-ikén csaknem végzetes baleset érte. A mester ugyanis a gépszíjját kenegette, de ellenkező oldalról, mint azt máskor szokta tenni, s elfelejtette a kabátját begombolni, úgy hogy a gépszíj odakapta kabátja szárnyát s mellkasán és lábain sulyos sérüléseket szenvedett a molnár. Csontja jobb alszárán összetört és bordatörés érte. Sulyos sérülésével másnap szállították a helybeli kórházba.

Fehér-kereszt bál. Az illetékes tényezők lázasan munkálnak közre, hogy a január 14-én tartandó Fehér-kereszt bál jól sikerüljön. Lukács Gézáné alispánné elnökő alelnökeivel: Kern Adolfnéval és dr. Baksay Dezsőnével, az ő ismert kedvességükkel és jószívűségükkel minden irányban igyekeznek a bál sikerét biztosítani. Hatalmas segítő-társuk: báró Hámos László elnök szintén elkövet mindent, hogy a legelőkelőbb körökben is híveket szerezzen a nemes eszmét és célt szolgáló egyesületnek és báljának. Báró Hámosnak már sikerült az egyik fővédnöki diszes állásra gróf Andrássy Géza belső titkos tanácsost, országgyűlési képviselőt; valamint az egyik rendező-bizottsági alelnöki állásra fiát: gróf Andrássy Manót, a hazafiasságtól pezsgő vérű ifju magyar mágnást is megnyerni, kik jelenlétükkel szintén nagyban emelni fogják a bál fényét és sikerét.

Hivatal vizsgálat. A helybeli kir. adóhivatalban, az elmúlt héten tartotta meg a pénzügyigazgatóságunk az előirt váratlan rovancsolást. A hivatal megvizsgálását Szombath György pénzügyi tanácsos, p. ü. igazg. helyettes Dr. Fornét Gyula vármegyei főjegyző és Szakall Andor pénzügyi számvizsgáló vezetésével Dapsy Rezső p. ü. számvizsgáló, Pitta Rezső és Krajcsák Dezső p. ü. számlellenőrökből álló számvevőségi kirendeltség végezte.

Műstély. Megbízható forrásból értesülünk, hogy a nemrégben alakult Otthon Társaság az 1912-ik évi január hó 6-án szép műsorból összeállított műstélyt fog rendezni saját helyiségében. A szereplők: Grosz Jenő cs. és kir. főhadnagy és neje; Beliczky Erzsébet, a rimaszombati kedvelt Bözskéje, ki már annyi sok diadalt aratott művészi fellépéseivel és hangjával; Felszter Friczi bécsi concert énekesnő; Rónai Ödön concert énekes Budapestről; Stefanidesz Károly a budapesti vigszínház karmestere. E névsor után itélve, a műstély — melyre sokan készülnek — a legfényesebben fog sikerülni és bevezetője lesz a jövő évi vig tarsagnak.

Próba-bál. Dobránszky János helybeli táncztanító tegnap, szombaton délután 5 órakor tartotta nagyszámu növendékeivel élénk érdeklődés mellett az ezidei táncvizsgát, mely mulatsággal volt egybekötve. A vizsgáról jövő számban referálunk.

Disznótorok. Mult szombaton és vasárnap két helyen is volt városunkban „disznótor” czimvel kitűnően sikerült mulatság. Szombaton este a „Polgári Olvasókör”-ben csupán férfiak vettek részt a kedélyes vacsorán, mely a késő éjjeli órákig tartott s a jelen voltak igen kellemesen érezték magukat. — Másnap este a „Róm. kath. Olvasókör”-ben mintegy 160-an vettek részt férfiak és hölgyek a mulatságon, mely minden várakozást felülmúlóan jól sikerült. Az estélyt tréfás mókák is fűszerezték s a hajnali órákig fokozott jó hangulat és derűtség uralkodott a kör helyiségében, hol a fiatalság a vacsora után tánczra perdült s mindvégig lelkes és nagy volt a vigság.

A Sajo szabályozása. Bulyovszky János miniszteri tanácsos gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter megbízásából a Sajo folyó szabályozására vonatkozó munkálatoknak az 1912. évtől kezdve gyorsabban való fogantatása céljából vasárnap Miskolcra érkezett. A miniszteri tanácsos a polgármestert kereste fel, hogy vele a munkálatok végrehajtásával megbízandó nagyobb személyzet elhelyezése céljából megállapodásra jusson. A város vezetősége örömmel fogadta a tanácsost. A munkálatok egész Bánrév-ig fognak keresztülvitetni és a Sajtót két méternyire süllyeszteni, úgy, hogy nemcsak Miskolc város, hanem az egész vidék kiszámíthatatlan anyagi előnyökhöz fog a mindennemű szállítás olcsósága révén jutni. A Sajo hajózhatóvá tételére a kormány az 1912. évi költségvetésbe két millió koronát vett fel, a munkálatok előreláthatólag 10 év alatt nyerne befejezést. A munkálatok végrehajtásával megbízandó nagyobb személyzet elhelyezéséről csupán addig kell gondoskodni, amíg a földmiv. ügyi kormány Miskolcra építendő palotája elkészül. A palota építéséhez már a jövő év elején hozzátognak és abban a Sajo szabályozási kirendeltségen kívül a kulturmérnöki hivatal és a leendő tolyammérnökség hivatala nyer elhelyezést.

Adomány. Molnár Viktorné urnő Abafaláról a Nyomorék gyermekek karácsonyfájára 5 k., a Napközi otthon karácsonyfájára 5 k., a Szegény elaggott betegeknek 5 koronát adományozott, a melyet hálás köszönettel nyugtáz. — Rimaszombat, 1911. decz. 2. Eperjessy József.

Adomány. A Fehér-Kereszt által tennartott „Nyomorék gyermekek Otthona” részére a Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank 20 koronát adományozott, ugyancsak 20 koronát adományozott Gulácsy Dezső Utaspusztáról, özv. Ragályi Gyuláné, mint mindenévben ugy most is 20 kort. adományozott, mely adományokért ez uton is hálás köszönetet mond az elnökség nevében Eperjessy József egyleti pénztárnok.

Pénztintézeti tisztviselők egyesülete. A Nógrád-, Hont- és Gömöri Pénztintézeti Tisztviselők Egyesületének Gömöri Osztálya folyó december hó 10-én d. e. 11 órakor Rozsnyón, a Rozsnyói Takarékpénztár r. t. igazgatóságának tanácskozó termében választmányi ülést tart. E választmányi ülésen a folyó ügyeken kívül dr. Töröler Simon rozsnyói ügyvéd a váltó helyes kitöltése és az utólagos telepítésről felolvasást fog tartani.

Új távbeszélő központ. Csetneken nov. hó 29-én megnyitá a távbeszélő központ. Előfizetők: 1. Csetneki körjegyzőség; 2. Kuntapolezai körjegyzőség.

Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesülete a vezetése alatt álló „Napközi Otthon” e téli tolyamát tolyó hó 4-én, — hétfőn, — d. e. 1/4 12 órakor nyitja meg az állami leány iskolában levő helyiségében.

András-nap. Az András-nap igen fontos a naptárban, mert közhit szerint e napon kezdődik a hideg tél. Ez alkalommal András igen jól és enyhén viselte magát, aminek igen örülnek azok, kiknek drága pénzen kell a tüzelőt bevásárolni és különösen a gazdaemberek, mert jószágaik még kint legelnek.

„Fillér-bál” Miskolcra. A Koronaszálloda összes termeiben Miskolcra, 1912. január 6-án tartják az immár híressé vált Fillér-bált, melynek tiszta jövedelme a Fillér-egyleti árváké. A 100 tagu rendező-bizottság élén özv. báji Patay Gyuláné, Szathmáry Király Anna elnökő áll, a ki Gömörből 6 lady-patroneszet kért fel a Fillér-bál védnökei közé. Felsőmagyarország többi vármegyéiből, Nógrád, Abauj-Torna, Zemplén, Ung, Bereg stb., szintén 6—6 védnökő buzgólkodik a bál sikereért, melynek tiszta jövedelme a mult évben is 6000 koronával segíthette a fillér-egyleti árvákat. A jönevű Fillér-egyletnek Magyarország apostoli királya 22 ezer koronát adományozott a jótékonycélu sorsjáték jövedelméből. Izabella királyi hercegnő, a ki özv. báji Patay Gyuláné Szathmáry-Király Anna iparvédegyleti alelnökő vezetésével a mult hóban a mezőkövesdi ethnographiai specialitások tanulmányozására Mezőkövesdet látogatta meg, melegen érdeklődik a Fillér-bál iránt. A bált jan. 5-én ismerkedési estély előzi meg. Január 7-én Morzsa-bál követi. A fillér-árvaházban

ez idén 8 kálvinista papi árva talál meleg otthon.

A községi és körorvosok lakbére. A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy a községi és körorvosok részére az 1908. évi XXXVIII. t. cz. alapján a községek által fizetendő lakbér, tekintet nélkül az ezen lakberek megállapítására vonatkozó képviselőtestületi határozatok jogerősségének időpontjára, a törvény életbeléptetésének időpontjától, 1908. november hó 1. napjától fogva jár. A községek állapíthatnak meg különféle összegeket lakbér czímén, az is előfordulhat, hogy a lakbér megállapítása tárgyában hozott határozat még csak ezután lesz jogerős, de az kétségtelen, hogy a jogerősen megállapított lakbér a községi és körorvosok részére mindig az 1908. évi november hó 1. napjától fogva folyósítandó. Azok a községek, amelyek a lakbért egy későbbi időponttól kezdve folyósították, az orvosok kívánságára a lakbér kiégésítésére szoríthatók.

Karácsonyi gyűjtés. A „Gömör-Kishontmegyei Fehérkereszt-egyesület” és a „Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegyesülete” már kibocsátották és körözötték szokásos karácsonyi jótékony gyűjtő-íveiket. Közönségünk már anynyira megszerette és megkedvelte e nemes emberbaráti célú szolgáló két egyesület részére való adakozást, hogy most is készséggel és már szépen adakozik az ivekre. Mi csak a vidékiek figyelmét kívánjuk erre felhívni, hová az iv nem jut el, hogy adakozzanak pénzt, ruhaneműt és élelmi czikkeket a szeretet jegyében és küldjék az adományokat az egyesületek elnökségének a czimére.

A multság vége. November 30 ikára virradó éjjel András-napot ünnepelt egy-néhány diák saját otthonában. Kissé többet találtak bevenni a hazulról küldött jókból, azután sétálni indultak az utcákra. A Hunyady-utcán ledobálták a háztetői esaternak alatt levő nagy faragott köveket, mire az arra járó rendőrszemmel jöttek összeütközésbe. Másnap kitudódott a dolog és a tanári kar ítélte a delinkvenszek fölött s az egyikre nézve, aki máskor is hibásnak bizonyult: „consilium abeundi lett a vége brevider.”

Köszén kutatás. Dr. Vitális István geologus, selmeczbányai tanár Alsó- és Felsőhanyagony, Harmacz és Jéne községek határaiban több napon át köszéntelepek után kutatott. Mi nem vagyunk geologusok, de az ottani alakulásokat figyelembe véve és a szomszédos borsodmegyei széntelepeket vizsgálva, laikus szemmel is állíthatjuk, hogy ezen községek határaiban, ha mélyen is, de okvetlen kell lenni szénnek. Legbiztosabban pedig a szentsimoni pusztá és Jéne határában.

Szilveszter-est. Már ismét közeleg az év utolsó napja, amit úgy nyilvánosan, mint családi házikörökben is megszoktak ünnepelni. Városunkban is ember-émlékezet óta több helyen jönnek össze ez alkalomból a jó emberek. Mint halljuk, a vármegyei kaszinó most is hagyományosan óhajítja e jelentőségeltjes pillanatot megünnepelni. E célból tehát a Szilveszter-est megtartását vette tervbe, melyre meghívók nem fognak szétküldetni, hanem a lapok útján és falragaszok által lesz arra a közönség figyelme felhíva.

A gyermekvédelem „diplomája.” A belügyminiszter elhatározta, hogy azokat a családfeleket, kik az állami gyermekmenhelyek kötelekébe tartozó, elhagyottá nyilvánított gyermekeket lelkiismeretes gondossággal tartják, nevelik, fizikai és erkölcsi érdekeiket becsületes lélekkel ellátják, — diplomával tünteti ki. A díszes oklevél, melyet Raksányi Dezső festőművész gyönyörű szimbolikus rajza ékesít, eképpen hangzik:

„Az örök emberszeretet igaz munkása az, aki az elhagyott gyermekek gondját fölveszi. Te fölvetted az állami gyermekvédelem kötelekébe tartozó gyermekeknek gondját a Szeretet nevében. És nevelted családi tűzhelyednél, hogy munkás és boldog ember legyen. Én pedig, Magyarország belügyminisztere, köszönettel és elismeréssel adózom neked ezért a jóságos cselekedetedért. Áldás legyen rajtad és háznépeden!”

A gyermekvédelem diplomáját a szeretet ünnepére, karácsonyra küldik szét az ország

minden részébe, s az itteni telepen is többen kapnak elismerő diplomát.

Állatdíjazás. Mult hó 26 án a vármegyei gazdasági egyesület szép eredménnyel végződő állatdíjazást rendezett. A bíráló-bizottság *Szentiványi József* elnökle alatt a következőkből állott: *Fekete Pál* földműves iskolai igazgató, *Bartha István* gazdasági felügyelő, *Stettner Valter* s. felügyelő és *Molnár János* gazdasági ispán. Díjakkal lettek kitüntetve: *Danis Lajos* Szűtor 1 darab tehén után 60 korona; *Konszky József* Méhes-pusztá 1 darab tehén után 50 korona; *Pisák Mihály* Rimatamásfalva 1 darab 30 korona; *Lehoczky György* Bakostörök 1 darab tehén 30 korona; *Szikora Márton* Fazekaszaluzsány 1 darab 30 korona; *Majör István* Majsa-pusztá 1 darab 20 korona; *Cselinszki János* Susány 1 darab 20 korona; özv. *Bódi Istvánné* Jánosi 1 darab 20 korona; *Persely György* Nagyszuha 1 darab 20 korona; *Habány András* Rimatamásfalva 1 darab után 20 korona; *Pergyik József* Rimatamásfalva 1 darab után 20 korona; *Markotán András* Fazekaszaluzsány 1 darab üsző után 50 korona. *Gánoczk János* Dúsa 1 darab 40 kor. *Sztraka Pál* Rimabánya 1 drb 30 kor. *István János* Bellény 1 darab 20 kor. *Földi János* Rimatamásfalva 1 darab 20 kor. *Szlopószky András* Dúsa 1 darab 20 korona. *Zajacz András* Jánosi 1 darab 20 korona. — Teljesen megbizunk a bíráló bizottság szakismeretében s épen azért tudjuk, hogy csak azok lettek kitüntetve, kik legjobban megérdemelték; de jövőben azért szeretnénk a bizottságban egy falusi kisgazda nevét is olvasni.

Szigoru büntetés. A helybeli kir. törvényszéknél a bíróság legtöbb esetben figyelembe veszi az enyhítő körülményeket s a büntetés kiszabásánál vagy a középutat tartja be, vagy a minimumot alkalmazza. F. hó 1-én akadt egy ritka eset, mikor a bíróság a maximális büntetést róta egy bűnösre, ki kegyetlenül ütötte — verte áldozatát s ez az áldozat épen a fia volt. *Fabri András* 54 éves ember és a fia: *János* ugyanis állandóan ellenséges lábon éltek egymással s több ízben verekedtek is. F. évi november 1-én éjjel, jóval éjtélután hazakerült *Fabri János*, s az ajtót bedöntve, ablakot beverve, gyertyát gyújtott s késével hadonázva, hunczut zsvány czimzésekkel illette apját, őt megöléssel fenyegetve. Apja az ágyból kiugrott s az ajtó mögé bujt, mire a fiu nem hallgatva anyja csillapító szavára, nekiment atyjának. Az öreg ekkor egy máktörő vasruddal háromszor fejbeütötte fiát, majd székkal döngetve, összerugdosta, úgy hogy a fiu meghalt. Erős telindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sérítés büntette miatt állott a beismerésben levő *Fabri András* f. hó 1-én a helybeli kir. törvényszék bírósága előtt, mely *Kolbay Sándor* kir. táblai bíró, törvényszéki elnök elnöklése mellett dr. *Mészáros István* kir. ügyész vádbeszéde után a büntetést járó legmagasabb 5 évi börtönbüntetéssel sújtotta a vádlottat. Ebből a vizsgálati fogság által 29 napot kitöltöttnek vett a bíróság. Az ítélet jogerős.

Szerencsétlenség. Molitorisz István rimamurányi társulati erdőőr a telepi erdőrészen november hó 28 án fadóntás közben a fa agyonütötte. A szerencsétlen embernek az okozta vesztét, hogy a szomszédos fához támasztott fegyverét elakarta kapni a dülő fa irányából, nehogy a favágókban kárt tegyen, s eközben a ledült fa koronája agyonütötte. A szerencsétlen véget ért — a szolgálatban derék és pontos — fiatal erdővéd négy apró árvát hagyott hátra.

Vásáráthelyezés. A m. kir. kereskedelmi miniszter ur megengedte, hogy Csetneken a f. évi október hó 23 ikára esett, de elmaradt országos állatvásár helyett f. hó 18-ikán póttállatvásár tartassék.

Sikkasztó tanoncz. Nyustyán *Weisz* Miksa fűszerkereskedő f. évi okt. 15-én tanuló-jának: *Teschauer Elek* 17 éves fiúnak 385 koronát adott át, hogy ezért az itteni nagytözsdeből dohányt és szivart hozzon. A reményteljes csemete a pénzt elsikkasztva megszökött, azonban letartóztatták s beismerete bűnösségét. Mult hó 29-én lopás büntette miatt vonta kérdőre a kir. törvényszék a főtárgyaláson. A bíróság *Kolbay Sándor* elnöklésével a *Penyigey* Lajos kir. ügyész vádbeszéde után a vádlottat jogerősen 3 havi fogságra ítélte.

Késelő cigányok. Bohó Kálmán és Farkas Pál helybeli cigányfiuk mult kedden szalmaszállítás közben összeveszttek s Farkas kést rántott, beleszurta a Bohó arczába, azon jókora sebet ejtett. A kórházban ápolják.

Lopás. Mult hó 20-án Deme Pál, Zádorházi Gedeon és Misurák György szuhafői lakosoknak egy-egy darab sertését ismeretlen tettesek a Szuhafő községhez tartozó erdei legelőről ellopták. A tettesek kézrekerítése iránt a nyomozás folyamatban van.

Belefult a Sajóba. *Tóthpál* Jánosné sajógömöri lakos mult hó 29-én saját vigyázatlansága folytán a Sajóba esett és befelfult. Bonczolása f. hó 30-án eszközöltetett Sajógömörön.

Tolvaj asztalossegéd. Klenócson f. évi szeptember 26-án Bohó Dezső asztalossegéd gazdájától Tomo Mihálytól megválva, ettől üveg-vágó gyémántot, 2 1/2 kilo schellackot és több szerszámot tulajdonított el. Ezért f. hó 1-én lopás büntette miatt kérdőre vonta a helybeli kir. törvényszék s el is ítélte 2 havi fogságra. Az ítélet felebezés alatt áll.

A „Napközi Otthon” javára Molnár József 10 koronát adott. Köszönettel nyugtázza. 1911. decz. 1. *Dr. Marikovskykné.*

Tűz Hanván. November hó 19-én éjjel 11 órakor Hanva községben a Pásztor István tulajdonát képező lakóház tetőzete ismeretlen okból kigyuladt és meggyuladt ettől a szomszédos Pásztor Mihályné és Hanvay Zoltán tulajdonát képező majoros ház is, melyben Cserényi István majoros lakik. A kár mintegy 3000 koronát tesz ki, mely összeg azonban biztosítás folytán megtérül.

Vásár áthelyezés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint Nagyröcze r. t. városban a f. évi deczember hó 16-ra eső országos kirakó és állatvásár ez évben kivételesen f. évi deczember hó 15-én tartassék meg.

Sötét terv epilógja. F. évi szeptember hóban *Weisler* Bertalan feledi gépkezelő a vasuti állomás szivattyuházában *Kohút* Mária cselédleányt, kivel szerelmi viszonyt folytatott, forgópisztolylyal meglötte, s azután önmaga ellen fordította fegyverét s kétszer mellbe lötte magát. Állítólag közös elhatározás folytán fogamzott meg agyukben a sötét terv, hogy miután a földön nem lehetnek állandóan egymáséi, együtt mennek a halálba. A gépkezelő családos ember, több gyermeke van, s az asszony kérlelte, hogy hagyjon fel a nem hozzá méltó viszonnyal, azonban a férj nem hallgatott a szóra. Az eset folytatása a kórházban volt. A leányban ugyanis négy lövés sem tett kárt, csakhamar magához jött a helybeli kórházban, hol a halállal vívódó *Weisler* is néhány hét alatt meggyógyult, s a sir széléről visszakerült szerelmeséről gyöngéd figyelme jeleivel gondoskodott. *Weisler* a bíróság kérdőre vonta tettéért, mult héten 24-ikén tartott főtárgyaláson 14 napi fogságra ítélte. A vádlott és védője dr. *Weinberger* Rezső megfélebbezte az ítéletet. A kir. ügyész súlyosbításért jelentett be felebbezést.

Eladó cséplőgép!

Legjobb állapotban — minden részében kijavítva — 4 lóerejű cséplőgép locomobillal, szalmahordóval (elevátor), fűrés, mérleg, vizipuska, emelőgép stb. hozzátartozó szerszámmal mérsékelt ár mellett eladó. — Ugyanott egy használt, de szintén a legjobb állapotban levő

esztergapad

120 koronáért eladó, a melyen két méter hosszúságot lehet esztergályozni; ugyanez az esztergapad lábbal hajtható faesztergályozásra is be van rendezve. — Venni szándékozók érlekezhetnek:

Stolcz Sándor
tulajdonossal, Szijjártó-u. 50.

Exhumáció. Megirtuk multkor lapunkban, hogy Rimakokován Zduth András 3 éves gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azokba belehalt. A nyomozás adatai szerint azonban gyanu támadt, hogy a gyermek halálát anyja Zduth Andrásné gondatlansága okozta, mert ő a gyermeket a tűzhelynél felügyelet nélkül hagyta. Ezért a bíróság a november 16-án elhalt fiúcska hullájának exhumálását és törvényszéki boncolását elrendelte s ez november 27-ikén a vizsgálóbíró és törvényszéki orvos közbenjöttével Rimakokován meg is történt.

Szekunda és házasság.

Irta: MAUKSCH KÁROLY.

A felvidék egyik gimnáziumában, I. városkában, az öreg latintanárral kitűnő emberismerő volt. Ő tudta, hogy a város nagyjai gyermekeinek, — mint pld. a főispán, polgármester, a takarékpénztári igazgató stb. — nem illik szekundát adni. Ugyanezen véleményen voltak különben a többi tanárok is, még leginkább az igazgató. Ezek már mind rég időktől tagjai az itteni társadalomnak, s különben is azt tartják, hogy mi hasznuk van belőle, ha pld. a takarékpénztári igazgatót fiát elbuktatják? Azért abból mégis csak gazdag ember lesz. Hadd legyen tehát a gimnáziumnak jó hírneve.

Ezt a jó hírnevet azonban hirtelen veszély fenyegette. Az öreg latintanár ugyanis átment az égbe latin nyelvre tanítani az angyalokat. (Bizonyosan nem tudják még jól az igeragozást.) Azt nem tudom, megmaradt-e ott is szekundátlan elve mellett, de itt lenn a földön, az ő elhagyott hatalmi területén óriási felfordulást, kétségbeesést csinált az új, fiatal latin professzor. Az még nem lett volna baj, hogy fiatal volt, sőt a lányos családokat tekintve, csak nyert vele a város, mert bizony itt is, mint mostanában mindenütt botránnyosan kevés volt a nőszülő fiatal ember, holott leány, — az termett bőven. Nőtlenége tehát határozottan kedvező helyzetet biztosított volna számára, ha magával nem hozza azt az elitelendő rossz szokását, hogy minden diáknak, a ki nem tudott felelni, leczkáját hibátlanul nem tudta, szekundát adott. És határozott passziója telt, úgylátszik a szekundákat leginkább az úri fiúknak osztogatni.

A bevonulása utáni második héten a főispán, a takarékpénztári igazgató stb. fia már sirva ment haza s rémülve vallotta be hosszas faggatás után, hogy az új tanár úr megígérte neki, hogy remélhetőleg a jövő tanévben is ugyanezen osztályban magyarázhatja neki a latin nyelv tulajdonságait, lévén már eddig 3—4 szekundája — két hét alatt! — A szülők halatlatlanul megbotránkoztak a dolgon. Mikor az ő fiaik még soha rossz bizonyítványt nem hoztak haza! No hisz csak merjen az a tanár rossz osztályzatot adni a félévi értesítőbe!

Az idő mult, a szekundák csak úgy röpködtek, s a város nagyjai mind rosszabb szemmel néztek az új tanárra, a rémes hírek hatása folytán.

Eljött a nagy nap, a félévi értesítők kibocsátása. Az osztályokban, a városban nagy az izgalom.

S mikor végre kézben vannak az értesítők, az egész városban egy nagy jajkiáltás hangzik végig. Ötven diák közül ha 18 diák menekült meg a nagy csapástól. A szülők felhördültek, a nebulók jajgattak. De legjobban jajgatott az igazgató.

„De kérem, hova jutunk ezzel a módszerrel? Legalább az előkelők fiait nem kellett volna bántani. Hisz öméltósága a főispán úr reánk se néz többet!”

Tényleg, öméltósága majd kövé meredt, midőn fia értesítőjét meglátta. Hisz ez hallatlan!

„No hisz csak jöjjenek hozzám azok a tanárok ha pénzügyi helyzetük megkívánja társaságot” kiáltott föl a takarékpénztári igazgató.

Morgott mindenki, tanártársai, igazgatója és az egész város.

El is határozták, hogy kijárják a miniszteriumban, hogy helyezték őt el onnan. Főispán úr öméltósága személyes közbenjárását ígérte meg e célból. Ugy szintén a kerület országgyűlési képviselője is megígérte ezt, de az kár; hogy az országgyűlési képviselők mindent megígérnek és semmit sem tesznek meg. (Ennek meg-

van a maga oka. Ezt biztosan kevesen tudják, tehát elárulom. Pesten a Rottenbiller-utcában van a „M. kir. országgyűlési képviselők elemi és ismétlő iskolája.” Itt tanítják ki az összes képviselőket a tudnivalókra.) Egyszóval a tanár ott maradt, a szekundák tovább szállingóztak, mint télen a hópolyhek. Most is tél volt éppen, a mulatságok ideje, elhatározták tehát a város polgárai, hogy társadalmilag üzik el innen. Az utcán kikerülték, a táncmulatságokon a lányok sorra kikoszaratták, (legfeljebb a már-már vénecske leányok mentek vele) a kaszinóban, kávéházban ha valakihez hozzászólt az alig felelt immel-ámmal, és így tovább. Ő azonban nem csüggedt el. Gondolta, idővel majd megjavulnak! A tömeges kikoszarás dacára is eljárt a táncmulatságokra is.

*

Az egyik városi tanácsos — vagyos úr — fiacskája egy nap azt az őszinte vallomást tette az ő kedves 18 éves nővérének, hogy a latintanár úr ma őt örvendeztette meg azzal a kedves hírrel, — miután „egy kicsit” nem jól telet — hogy abból a bizonyos szószból már hat ökör sem huzza ki őt. Ez tehát borzasztó helyzet. Ő, már mint a kis öcskös, el is határozta már, hogy akkor inkább el fog menni katonának a francia idegen légióba. Nővére okos rábeszélésének azonban egyelőre sikerült a hőst megnyugtatni, hogy majd ő segítségére lesz majd a jó bizonyítvány érdekében. Az okos lányka ugyanis elhatározta, hogy öcsese érdekében felhagy a büszkeséggel a táncmulatságokon a fiatal tanárt illetőleg, s ekkép fog a lelkére hatni. Hisz a tánc alatt még a legkeményebb szív is olvad többé kevésbé.

A legközelebbi mulatságon tényleg megjelent a tanár úr is. És óh mily csoda, a sok durvás férfi és női arcz közt rámosolyog egy csinos, kedves leányarcz. Igen, látta már ő ezt az arczcskát, de eddig még mindig oly tűntető kedvetlenséget tapasztalt rajta. S most lám, örömmel megy vele táncolni! A leányka apja, anyja nagy szemeket meresztettek, s nem győzik csudálni, mi ütött lányukba, hogy oly kedvesen diskurál a bojkottált tanárral. Hisz csinos fiú a tanár úr, de mégis. . . S mily nagy a csodálkozásuk, midőn az ő kedves lányuk fortélyos intézkedése révén asztalukhoz voltak kénytelenek a tanár urat invitálni. Igen, mert szegényke a tánc alatt nem volt képes az öcsese ügyét szóba hozni, remélte hát, hogy majd vacsora alatt. S így kivitte, hogy a tanár úr velük vacsorált. A szülők már kezdtek belenyugodni. Hisz mit tegyen az ember, ha eladó lánya s gimnázista fia van. A mama amazért, az apa emezért kénytelen vele szépen bánni s vele egy asztalnál ülni.

S a fiatalok vígan csevegnek. A tanár urnak soha oly jó hallgatója nem volt, mint most. A leányka néha-néha elkezd iskolai dolgokról beszélni, de a tanár úr átviszi a beszéd fonálát másra, egész másra, úgy hogy már mennek a cigányok újból be a táncterembe, s ő még mindig nem végzett kitűzött céljából semmit. De mit tegyen, be kell menni a táncterembe. S magában konstatálja, hogy a táncteremben sem lehet ily dologról szólni a tanárnak. S hovatovább konstatálja azt is, hogy egy egész más sikere van, t. i. a tanár úr fülig szerelmes lett belé. No jó, hát ha itt nem szólhatott az öcseséről, hát majd otthon. S a multság végeztével kikottyantotta valahogy, hogy reméli még lesz szerencsésük. S a bámuló szülők mit tehettek egyebet, minthogy kinyilatkoztatták ők is ebbeli reményüket.

S a tanár úr nem is maradt adós a látogatással. Már harmadnap megjelent náluk tiszteletét tenni. Az udvaron épp találkozott a lány öcsesével, az ő legrosszabb tanítványával.

„Hm, hm”, morgott magában, „ez a csibész nem jól áll.” Bent azonban mosolygó leányarczot talál s egy-kettőre elfelejti a rossz nebuló szomorú helyzetét.

Itthon már bátrabb a leányka, s ügyesen beleszóvi a beszédbe öcsesének érdekét. De a tanár úr oly szerelmes, hogy az ily prózai dolgokra legfeljebb egy-két szórakozott „jó, jó, igen, igen” szóval felel s így alapos az az aggodalom, hogy ha nem szórakoztatja a tanár urat nap-nap után költőibb dolgokkal is, úgy öcsesének helyzete bizonytalan marad. S különben is be kell vallania, hogy a tanár úr csinos

fiatalember s már ő is szerelmes belé „egy kicsit”. Szüleinek pedig végül szintén nem volt kifogásuk a fiatal tanár ellen, mert bizonytalan irányból eredt hírek szerint a tanár úr már megjavult s a szekundák nem röpködnek már annyira, kezdett tehát a közvélemény szigorra is engedni.

Eljegyzésük napján nemcsak ők ketten voltak boldogok, hanem boldog volt a kis diák is. Már biztos volt a maga dolgában.

És eljöttek a vizsgák s végül a bizonyítványkiosztás napja. Ha rá gondoltak a diákok és szülők az előző félévi rémületes szekunda árfolyamra, borzongott a hátuk. De most Isten és a tanár úr mást gondoltak.

A bizonyítványok kiosztásánál kitűnt, hogy a fiatal tanár alig 4—5 szekundát osztott szét mindössze. A diákok boldogan ugrándoztak, a tanárok mosolyogtak, a derék igazgató a kezét rázta a fiatal tanárnak.

„Higgyék el, csak az volt a célom, hogy megfélemlítem a tanulókat és tanulásra szorítsam őket. Ezt pedig már elértem”, magyarázta a fiatal tanár.

„Ugy van, úgy van, nagyon helyes” hagyta rá boldogan az igazgató. „Most már visszanyeri jó hírnevét az iskola, és a város nagyjai sem fogják gyilkolni szemeikkel a tanárokat”.

„Én ezután is szigorú leszek a hanyag tanulókkal szemben” védi magát a fiatal tanár.

„Jó, jó, de a lakodalmára elmegyünk mindnyájan és megköszönjük annak a maga édes menyasszonyának, hogy magát jó utra ténitette.”

Még aznap, midőn a fiatal tanár az utcán mutatkozott, az emberek szívélyesen üdvözölték s midőn menyasszonyával ment végig a városban, a város urai megálltak velük kezét fogni, úgy tekintette mindenki a kedves menyasszonyt mint sok-sok család boldogságának a megmentőjét, mert biztosak voltak benne, hogy ha ő nincs, ma az egész város egy siralombház lenne.

S a menyasszony kétszeresen boldog. Először s főképpen, mert menyasszonya egy csinos vőlegénynek, másodsor mert sok-sok szülőt mentett meg a bánattól.

A renitenskedő fiatal tanárok elleni védekezésre melegen ajánlom ezt a kitűnően bevált módszert.

Szerkesztői üzenet.

Id. Sz. P. Budapest. Szívvel köszönjük a szíves üdvözlést; kedves előfizetőink elismerése a mi legszebb jutalmunk; igyekeznünk fogunk, hogy máskor is rászolgáljunk.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temelkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybe vételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz. alatt Zsuffa Kálmán-féle újonnan épült házban a saját nevem alatt fogom tovább vezetni.** — Kérem emélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik eltemetése osztályrészülni jut, ezen szomorú kötelességek teljesítésével engem megbízni. Elvállalok mindenféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket. Tartok raktáron mindenféle nagyságban és kivitelben **ércz- és fakoporsót, szemfedőt, sírkoszorút, koszorúszalagot, készítették gyászjelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri

23—*

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)

Nyilt-tér.

12—20

E rovat alatt közlőttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

GRÜN ADOLF

Rimaszombati szállítóval szembeni 210 kor. kövételésem eladom. — **Czím:** a kiadóban.

Keressük mindenben a legjobbat!

Legyünk óvatosak az egészséges ivóvíz választásánál, **igyunk** és **kérjünk** mindenütt:

SZÁNTÓI

természetes ásványvizet,

mely gazdag, természetes szénsavtartalmánál és rendkívüli szerencsés vegyiösszetételénél fogva igen kellemes ízű, az egészségre nézve hasznos

:: elsőrangú asztali- és gyógyvíz. ::

Bornak: **Fűszer.** — Betegnek: **Gyógyszer.**

Egészségesnek: **Övszer.**

Főraktár: **DEREKAS JÁNOS** fűszer- és csemegekereskedőnél RIMASZOMBAT. 5—*

Eladó házak.

Szijjártó-u. 28. sz. alatt, a tamásfalvai utcára néző két lakóház — az egyik 2 szobás, a másik 4 szobás, mindegyik alatt pince és hozzá mindenféle melléképületek — szabad kézből eladó. — Venni szándékozók felvilágosításért forduljanak a

CSEH ISTVÁN

városi közgyámhoz 2—*

Árlejtési hirdetmény.

Rimaszombati r. t. városi rendőrlégénysége és szolgaszemélyzete részére 1912., 1913. és 1914. években szükséges ruhaneműinek elkészítésére az írásbeli zárt ajánlat **1911. évi deczember hó 15. napjának déli 12 órájáig** a rendőrkapitányi hivatalban adandó át. Vállalati összeg 1912. évre 2574. korona; készpénzben a városi házi pénztárba leteendő bánatbér, ennek 10 százaléka.

Az árlejtési feltételek és az elkészítendő ruhák jegyzéke a rendőrkapitányi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rimaszombati, 1911. nov. 29.

Id. Badiny, rkaptány.

Ujságpapíros

(csomagoláshoz)

kereskedők,
mészárosok,
hentesek stb.

::: részére :::

jutányos áron kapható

ez a lap kiadóhivatalában.

Egy fonott garnitúra teljesen új, eladó.

Czím: megtudható a kiadóhivatalban.

PÁDÁR ANTAL

angol női-szabó divatterme

Rimaszombati Rózsa-utca 20.

Nagyságos asszonyom!

Ha sikkes **kosztümre, aljra** vagy **felöltőre** van szüksége ::: forduljon bizalommal :::

1—5 **PÁDÁR ANTAL**
angol női-szabóhoz

Rimaszombati Rózsa-utca 20.

Vidéki megrendelőknek, próba 3—4 óra.

Több hölgy kívánságára gazdag mintagyűjteménnyel és Párisi divatlapjaimmal

::: személyesen bárhova leutazok. :::

Eladó úriház Jánosiban.

Varga Endre és neje tulajdonát képező **modern** főépület 5 tágas parkettázott szobával, (ebédlője impozáns), fürdőszoba, konyha, folyosó, előcsarnok, nagy zárt üvegtér, terrasz, pince, vízvezeték és aczetylén világítás.

A melléképület áll: 1 nagy négy ablakos szobából, veranda, előszoba, konyha, élőkamra, kézi magtár, kocsiszin 8 kocsira és 2 nagy istálló 24 állatnak.

Külön magtárépület, sertésöl és jégverem. A terület 4400 □-öl. Melyből mintegy 1000 □-öl park, 500 □-öl gazdasági udvar és 2900 □-öl veteményes- és gyümölcsöskert. — Teljesen bekerítve. — Az utcai részen modern vaskerítés, továbbá fal- és deszkakerítés.

Ára: stilszerű butorzáttal együtt 70000 K. Csakis komoly vevőknek megtekinthető ::: naponta délután 2—4 óráig. 1—3

SOÓS GYULA és TÁRSA

temetkezési vállalata Rimaszombati.

Állandóan **nagy raktárt** tart **ko-**
porsókban u. m. fa, utánzott és valódi
érezben.

Szemfedőkben: tarlatán, bobinett,
selyem-illusion és selyemgázban.

Halotti lepedőkben: cambrie, szatén,
atlasz és noblesz-selymekben.

Sirkoszorukban: bámulatra méltó
választék.

Ajánlkozik temetések rendezésére úgy helyben mint vidéken a legegyszerűbb kivittől a legdiszesebb kivittelig. 6—6

Gyászjelentések elkészítése és azoknak szétküldése csupán önköltségi áron számíttatik fel.

Faarverési hirdetmény.

Az ujjvári közbirtokosság tulajdonát képező 102 kat. hold 14 éves tölgyesfa kivágásra, **Ujjvásár község házában 1911. évi deczember hó 6-án délelőtt 9 órakor** nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 5000 korona.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százaléka fizetendő be.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Fabó Gyula** ujjvári lakos urbéres elnök és az ujjvári körjegyző. — Utolsó vasuti állomás: Tornalja.

Ujjvásár 1911. nov. 25.

Fabó Gyula, urb. elnök.

Nyári gondozásra

elfogadok mindennemű férfi és női **téli bundákat, ruhaneműket alsó és felső részeit,** ugyanezeknek javítására 2—3 tisztelettel ajánlkozom.

ID. HIZSNYAN BÁLINT

Tompa-utca 36. szám.

Saját termésű bor eladás.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, miszerint a folyó évi **saját termésű** tiszta kezelésű és kiváló jó minőségű **almagy** szőlőben termelt **új boraimnak** úgy kis mértékben, mint hektoliterenkint **eladását megkezdtem,** a melyet melegen ajánlok lakodalomok, társas összejövetelek és más egyéb mulatságok alkalmára.

1 üveg új-bor . . . 40 krajczár,
1 üveg ó-bor . . . 50 krajczár,
üvegre betét . . . 5 krajczár.

Hektoliterenkint, fogyasztási adó nélkül, egyezés szerint különböző árban. — Rimaszombati, 1911. november hó. Kiváló tisztelettel:

BENYÓ BÉLA

2—3

szőlőbirtokos bortermelő.

ELADÓ EMELETES HÁZ.

Rimaszombati **Kossuth-u. 24. sz.** ház, melynek földszintjén **két bolthelyiség** és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó mindentéle melléképületekkel szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondkivits Ferenczné** tulajdonossal. 16—*

6000 ajándék óra.

Reklám czéljából fentjelzett mennyiségű órát ajándékozunk e lap olvasóinak. Csakis a legelegánsabb, — kívánat szerinti — uri- vagy női alakú „Noblesse” precíziós órák kerülnek szétküldésre. Irjon azonnal, amíg a készlet tart: **Hans Schmitz**, arany- és ékszerárúháznak, **Wien, VI., Linien-gasse 60.** 1—5

HIRDETÉSEKET

mérsékelt áron
e lap részére

:-: elfogad :-:

a kiadóhivatal

Tompa-u. 10. és

Ifj. Rábely Miklós

könyv- és papír-

:: kereskedő. ::

Deák Ferencz-u. 20. sz.

*****

Pályázati hirdetmény.

A „Rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító Pénztár” igazgatóságának 185—1911. jksz. határozata értelmében pályázatot hirdetünk egy lemondás folytán megüresedett 1400 korona évi fizetéssel és 480 korona lakáspénzzel javadalmazott **számtiszt** és az esetleg előlépés folytán megüresedő állásra.

A pénztár igazgatóságához címzett és a borítékban: „ajánlat pályázati hirdetményre” jelzéssel ellátott zárt pályázati kérvények benyújtásának határideje **1911. évi december hó 16-ik napjának déli 12 órája.**

Ezen határidőig a zárt pályázati kérvények a pénztár hivatalos helyiségében hétköznapokon délelőtt 11—12 óráig személyesen is benyújthatók vagy pedig posta útján küldendők be.

A pályázók sajtókezüleg irt és aláírt kérvényükben megjelölni tartoznak a kiírt vagy alternative azon megüresedő állást, melyet elnyerni óhajtanak.

Hiányosan felszerelt, vagy későn érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A kérvényekhez melléklendő a magyar állampolgárságot, a teljeskorúságot vagy nagykorúsítottaságot igazoló bizonyítvány, a 40 éven alóli kort igazoló születési bizonyítvány, a pályázó egészséges voltát igazoló pénztári vagy hatósági orvos által kiállított bizonyítvány, továbbá az előképzettséget és eddigi alkalmazásokat tanúsító okmányok.

Amennyiben a megválasztás nem pénztári orvosi bizonyítvány alapján történt, a megválasztott köteles magát állásának elfoglalása előtt a pénztári főorvos vizsgálatának alávetni.

A számtiszt állásra pályázók kötelesek a pénztári adminisztráció körében előforduló összes számvevőségi és egyéb munkálatok korrekt elintézésénél való **gyakorlati jártasságot** hivatalos okmánnyal igazolni.

A megválasztottak egy évi próbaszolgálat és a szakvizsga sikeres letétele után fognak véglegesítettetni. A próbaszolgálat ideje alatt a megválasztottal szemben 3 hónapi felmondással a szolgálati viszony kártérítési kötelezettség nélkül felbontható.

1907. évi XIX. t.-cz. 110. §-ában, illetve a pénztári alkalmazottak szolgálati és fegyelmi szabályzatának 6. és 12. §§-ában felsorolt az alkalmazást kizáró okok főnforgása esetén a megválasztott az alkalmaztatási viszony azonnali megszüntetéséből kifolyólag a pénztárral szemben jogigényeket nem támaszthat.

A jogerősen megválasztott köteles állását 1912. évi január hó 1-én elfoglalni és kötelezőleg kijelenteni, hogy a pénztár jóváhagyott szolgálati- és illetmény-szabályzatának rendelkezéseit magára nézve, mindenben kötelezőnek elismeri. A megválasztott teendőinek részletes felsorolását a megalkotandó pénztári ügykezelési szabályzat fogja tartalmazni.

A pályázókat az egyes állásokra az igazgatóság választás útján alkalmaszza.

A választásnál előnyben részesítettnek azok, a kik magánál a pénztárnál vagy más kerületi munkásbiztosító pénztárnál, vagy az országos pénztárnál eltöltött hosszabb ideig tartó sikeres szakszerű és gyakorlati szolgálatot hitelt érdem-

lőleg igazolnak. A megkivánt előbb felsorolt feltételek egyikének hiánya esetén is az ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A választás ellen kellő időben netalán beadott felelkezés esetén a választás: felsőbb hatóságok elbírálása után válik jogerőssé.

Kelt Rimaszombatban, a Rimaszombati Kerületi Munkásbiztosító Pénztár Igazgatóságának 1911. évi november hó 26-án tartott üléséből.

Molnár Lajos s. k., Id. Rábely Miklós s. k., ügyvezető-igazgató. igazgatósági elnök.

SINGER

„66“

varrógépek

varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék minden ház részére.

Singer Co. varrógép R.-Társaság.

Egy a **fehérneműtöméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik 12—26

Eladó uri ház.

Rimaszombatban egy 650 □-ól kiterjedésű telken épült kényelmes uri ház, beültetett gyönyörű gyümölcsös és diszkerttel, szabad kézből eladó. — **Czím:** megtudható a kiadóhivatalban. 4—

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izlésesen, jutányos áron :: eszközöl ::

Rábely Miklós és Fia

:: könyvkötészete ::

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

:: (Kaszinó-épület.) ::

SZOYKA PÁL

női kézimunka, rövid-, szövött-, diszmü-, játék- és divatáru-üzlete.
RIMASZOMBAT, FÖTÉR.

Legolcsóbb árak!

Ajánlja: Dús raktárát mindennemű **női kézimunka kellekekben, kezdett és kész női kézimunka újdonságokban, nagykiterjedésű himző előnyomdáját és kölcsön mintáit, lombfűrészeti, faragászati, fa- és bársony égetési kellekeit, nagy választékban karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyait és óriási **gyermekjáték raktárát.****

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban ::: eszközöltetnek. :::

Legolcsóbb árak!

Fehér és színes dolgok
himzései elvállaltatnak. 3—*

Pontos kiszolgalat!

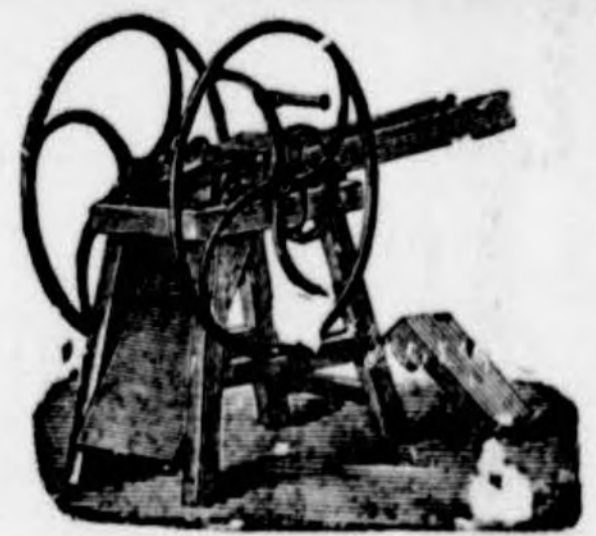
Pontos kiszolgalat!

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje KASSÁN, Vám-utca 11. sz. alatt.

Ajánlja a tisztelt gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen, gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecekvágókat kézi vagy járgányhajtásra. — **Répvágókat** és **tengeri morzsolókat.** **Olajsajtolókat** és **olajmag pörkölőket.** — **Olajmagzúzókat.** **Örlő** és **daráló malmokat.** **Progress tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket** és teljes **malomberendezéseket** — Továbbá mindennemű **szivattyúkat, gőzgépeket** és **gőzkazánokat, szeszyár berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat stb.** :: Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.** 6—6

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödéink gyártmányainak **árjegyzékét kívánatra** ingyen és bérmentve küldjük.